

ÚSPĚŠNE ZREALIZOVANÉ PROJEKTY Z OPERAČNÉHO PROGRAMU ŽIVOTNÉ PROSTREDIE NA VÝCHODNOM SLOVENSKU





Vážené dámy, vážení páni,

politika súdržnosti sa stáva hlavnou investičnou politikou Európskej únie a je úzko prepojená s cieľmi stratégie Európa 2020, pričom má dopomôcť k návratu rastu a konkurencieschopnosti do členských štátov EÚ. Európska únia prostredníctvom tejto politiky usiluje o rovnomerný hospodársky a spoločenský rozvoj všetkých svojich členských krajín a ich regiónov.

K znižovaniu rozdielov medzi jednotlivými krajinami má dopomôcť najmä znižovanie rozdielov v rámci regiónov jednotlivých členských krajín. V rámci programového obdobia 2007-2013 má Slovensko jedinečnú možnosť využiť prostriedky Operačného programu Životné prostredie v celkovej výške viac ako 2,14 mld. Eur k zabezpečeniu zlepšenia stavu životného prostredia a racionálneho využívania zdrojov. OP ŽP je svojím zameraním orientovaný na budovanie a modernizáciu environmentálnej infraštruktúry a ochranu životného prostredia vrátane zlepšovania kvality jeho jednotlivých zložiek, pričom jeho cieľom je zároveň prispievať k dosiahnutiu strategického cieľa Slovenskej republiky, ktorým je výrazne zvýšiť do roku 2013 konkurencieschopnosť a výkonnosť regiónov a slovenskej ekonomiky a zamestnanosť pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja. Zameranie OP ŽP vychádza z potrieb regiónov a usiluje sa o riešenie problematiky znečistenia životného prostredia a jeho zdrojov zavádzaním environmentálne vhodných technológií, prevenciou rizík, najmä v oblasti protipovodňovej ochrany, a ochranou prírodného prostredia a krajiny.

Hľadaním rozporov medzi ochranou životného prostredia, vrátane využívania prírodných zdrojov, a podnikaním sa spoločnosť nebude uberať správnym smerom. Enviro-agenda je svojou podstatou zameraná aj na podporu konkurencieschopnosti a nepredstavuje brzdu ekonomického rastu. Práve udržateľné a efektívne využívanie zdrojov najmä v odvetviach obnoviteľných zdrojov energie, vodného a odpadového hospodárstva a v oblasti recyklácie produktov výrazným spôsobom ovplyvňuje dosahovanie stanovených cieľov v oblastiach zvyšovania konkurencieschopnosti s dôrazom na udržateľný rast a zlepšovanie kvality životného prostredia. Prostriedky Európskej únie a štátneho rozpočtu spolu so spolufinancovaním prijímateľov predstavujú nové impulzy pre trvalo udržateľný rozvoj krajiny, zvyšovanie životnej úrovne obyvateľstva v oblasti environmentálnej infraštruktúry a ochrany životného prostredia a približovanie sa k medzinárodným štandardom.

Príklady projektov, zrealizovaných s podporou z Operačného programu Životné prostredie v jednotlivých krajinách Slovenska, poskytujú dôkazy o význame a úspechoch ich spolufinancovania z fondov EÚ. Publikácia „Úspešne zrealizované projekty z Operačného programu Životné prostredie na východnom Slovensku“ vám poskytne predstavu o projektoch Operačného programu Životné prostredie, už úspešne zrealizovaných v rámci vášho regiónu.

Možno práve vaša domácnosť je jednou z tých, ktoré sa napojili na nové rozvody pitnej vody či kanalizačné siete. V rámci už zrealizovaných ukončených projektov OP ŽP bolo totiž len do augusta 2013 novovybudovaných 153,66 km rozvodov pitnej vody (bez vodovodných prípojok) a dĺžka novovybudovaných kanalizačných sietí (bez kanalizačných prípojok) predstavuje 616,75 km. Niektoré domácnosti sa práve prostredníctvom OP ŽP podarilo ochrániť pred povodňami, nakoľko v rámci realizovaných projektov bolo do augusta 2013 vykonaných 49 opatrení, zameraných na ochranu pred povodňami, pričom plocha územia so zabezpečenou protipovodňovou ochranou predstavuje 51,44 km². Alebo možno práve vy ste dnes cestovali novým autobusom

mestskej hromadnej dopravy, ktorý bol zakúpený v rámci jedného zo 6 už zrealizovaných projektov OP ŽP, zameraných na ekologizáciu verejnej dopravy v oblastiach vyžadujúcich osobitnú ochranu ovzdušia. Separujete? Možno vás k tomu primäla niektorá z 336 zrealizovaných aktivít, zameraných na zvýšenie informovanosti, propagáciu a výchovu k ochrane prírody. A možno sa v rámci vášho regiónu využívajú niektoré zo 100 vybudovaných alebo zmodernizovaných zariadení na separovaný zber, niektoré z 90 zariadení na materiálové zhodnocovanie odpadov alebo z 8 zariadení na nakladanie s nebezpečnými odpadmi, ktoré boli v rámci ukončených projektov OP ŽP podporené do augusta 2013. Realizáciou projektov OP ŽP sa nám už podarilo taktiež uzavrieť a zrekultivovať 45 skládok odpadov. Nezmlizla nejaká z nich náhodou z vášho okolia? Myšlienky a zámyery, ktoré sa už dnes podarilo uviesť do praxe, výrazne zlepšujú obyvateľstvu podmienky na kvalitné životné prostredie na Slovensku. Do konca programového obdobia v roku 2015 však ešte zostáva čas a pred nami je ešte veľa práce spojenej s úspešnou implementáciou ešte neukončených projektov, ktorých výsledky pomôžu naplniť indikátory v niektorých prípadoch až niekoľko násobne viac ako sú naplnené v súčasnosti. Investície v rámci Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu, z ktorých je OP ŽP financovaný, už teraz mnohým z vás priniesli ale najmä mnohým z vás ešte len prinesú pokrok a zlepšenie v rôznych oblastiach života. Podpora environmentálnej infraštruktúry má totiž okrem priameho vplyvu na stav jednotlivých zložiek životného prostredia aj sociálny rozmer, ktorý sa prejavuje najmä v tom, že vybavenosť územia environmentálnou infraštruktúrou zvyšuje jeho atraktivnosť pre obyvateľstvo a taktiež zabezpečuje prístup obyvateľov k základným environmentálnym službám s cieľom zvýšenia ich životnej úrovne, či zlepšenia zdravotného stavu populácie a následne aj zvýšenia priemernej dĺžky života. Podpora investícií z fondov EÚ, ktoré sú v rámci OP ŽP zacielené na zlepšovanie stavu životného prostredia a racionálneho využívania zdrojov prostredníctvom dobudovania a skvalitnenia environmentálnej infraštruktúry SR v zmysle predpisov EÚ, je teda prostriedkom zabezpečujúcim dlhodobú udržateľnosť hospodárskeho rastu, efektívnejšie využívanie prírodných zdrojov, zvyšovanie energetickej efektívnosti, podporu ekoinovácií, zvyšovanie atraktivnosti územia pre investovanie a rozvoj podnikateľských aktivít s následným efektom na tvorbu pracovných miest resp. k zlepšovaniu životných podmienok obyvateľstva. Jednoznačnými príkladmi sú projekty uvedené v tejto publikácii. Podpora pre všetky regióny EÚ je nevyhnutná, ak sa má dosiahnuť hospodárska, sociálna a územná súdržnosť a preto zostáva i naďalej kľúčovým prvkom budúcej politiky súdržnosti.

Jednotlivé kraje sa na implementácii operačného programu podieľajú rôznou mierou. V rámci Košického kraja bolo k 31. 12. 2012 prijatých 302 žiadostí o nenávratný finančný príspevok, pričom zazmluvnených bolo 60 projektov, čo predstavuje 19,87 % úspešnosť. Žiadatelia z Prešovského samosprávneho kraja k 31. 12. 2012 podali 522 žiadostí o NFP. Zazmluvnených bolo 110 projektov a úspešnosť predstavuje úroveň 21,07 %. Celkovo bolo k 31. 12. 2012 v rámci východného Slovenska prijatých 824 žiadostí o NFP a zazmluvnených 170 projektov v celkovej výške viac ako 341 mil. Eur.

Dovoľte mi vám všetkým, terajším i budúcim prijímateľom prostriedkov z OP ŽP, poďakovať za vašu snahu a aktivity, ktoré ochrane životného prostredia na Slovensku venujete a popriať vám veľa úspechov a trpezlivosti pri naplňaní vašich projektových zámerov. Verím, že spoločnými silami prispejeme k zlepšeniu stavu životného prostredia a racionálnemu využívaniu jeho zdrojov, keďže toto by malo byť zámerom nás všetkých.



Ing. Martin Húska
generálny riaditeľ

sekcia environmentálnych programov a projektov
Riadiaci orgán pre OP ŽP
Ministerstvo životného prostredia SR



ZHODNOTENIE PROGRAMOVÉHO OBDOBIA 2007-2013

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR) ako Riadiaci orgán pre Operačný program Životné prostredie (OP ŽP) vyhlásilo v rámci programového obdobia 2007-2013 spolu 57 výziev na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ŽoNFP) (stav k 30. 9. 2013). Tabuľka č. 1 uvádza prehľad o počte vyhlásených výziev v rozdelení na prioritné osi.

Tabuľka č. 1 Počet zverejnených výziev na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok podľa prioritných osí

Prioritná os	Počet výziev
PO 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd	11
PO 2 Ochrana pred povodňami	9
PO 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy	13
PO 4 Odpadové hospodárstvo	18
PO 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny	5
PO 6 Technická pomoc	-
PO 7 Budovanie POVAPSYS	1
SPOLU	57

OP ŽP je financovaný z prostriedkov Kohézneho fondu (KF) a Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF), pričom v oboch prípadoch sa pri projektoch uplatňuje kofinancovanie zo štátneho rozpočtu SR. Zo zdrojov KF sa financuje PO 1, PO 2, PO 4, PO 6 a zo zdrojov ERDF PO 3, PO 5, PO 7. Z ERDF bolo na jednotlivé prioritné osi alokovaných spolu 250 756 935 EUR, z KF 1 569 243 065 EUR a zo štátneho rozpočtu a vlastných verejných zdrojov 278 133 265 EUR, celkovo 2 141 176 471 EUR.

V období prijímania ŽoNFP bolo spolu za jednotlivé prioritné osi predložených 2 779 žiadostí v celkovom objeme 5 800 820 773,43 EUR (k 30.9.2013), čo vysoko prevýšilo výšku alokovaných prostriedkov určených pre OP ŽP. Z predložených žiadostí bolo zamietnutých 1 984 v celkovom objeme 3 399 960 951,64 EUR.

Uvedené žiadosti boli zamietnuté najmä z dôvodov nesplnenia kritéria úplnosti (napr. nedodanie požadovaných dokumentov, nesplnenie všeobecných podmienok definovaných výzvou a všetkých špecifických podmienok vzťahujúcich sa k príslušnej prioritnej osi), nesplnenie kritéria oprávnenosti (napr. predloženie žiadosti v rozpore s podmienkami výzvy, nezrovnalosti v majetkovo-právnych vzťahoch), kritéria odborného hodnotenia, celková výška žiadaného NFP presahovala výšku alokácie limitovanej na danú výzvu.

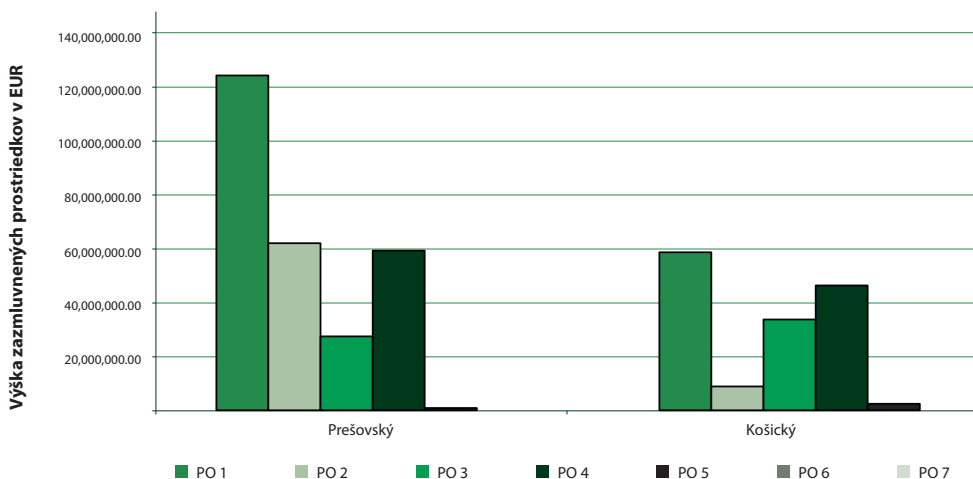
K 30. 9. 2013 bolo v rámci východného Slovenska predložených celkovo 861 žiadostí, v objeme 1 641 544 801,79 EUR, z toho zamietnutých 617 žiadostí vo výške 1 050 422 686,15 EUR. Zazmluvnených bolo 201 projektov vo výške 416 736 801,10 EUR. Výška zazmluvnených prostriedkov na východnom Slovensku v rozdelení na prioritné osi sa nachádza v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2 Výška zazmluvnených prostriedkov podľa prioritných osí na východnom Slovensku

Prioritná os	Kraj	
	Prešovský	Košický
PO 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd	122 249 047,36	57 668 019,22
PO 2 Ochrana pred povodňami	60 977 616,49	8 725 612,12
PO 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy	26 969 661,53	33 135 333,36
PO 4 Odpadové hospodárstvo	58 299 644,20	45 531 801,63
PO 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny	830 088,83	2 349 976,36
PO 6 Technická pomoc	-	-
PO 7 Budovanie POVAPSYS	-	-
SPOLU	269 326 058,41	147 410 742,69

Graf č. 1

Prehľad zazmluvnených prostriedkov podľa prioritných osí na východnom Slovensku k 30. 9. 2013



K 30. 9. 2013 bolo na Slovensku v realizácii spolu 332 projektov a ukončených bolo 336 projektov, z toho na východnom Slovensku bolo v realizácii 96 projektov a ukončených 105 projektov.

PRÍKLADY ÚSPEŠNE ZREALIZOVANÝCH PROJEKTOV

Názov projektu: Splašková kanalizácia a II. etapa ČOV obce Lendak

Názov žiadateľa: Obec Lendak

Trvanie projektu: 01/2007 – 06/2012

Celkové náklady projektu: 6 467 113,12 €

Poskytnutý finančný príspevok: 6 143 757,46 €

Stručný popis projektu:

Obec Lendak s počtom 4826 obyvateľov leží v podhorí Belianskych Tatier, v blízkosti Tatranského národného parku. Pred realizáciou projektu nemala obec vybudovanú kanalizáciu. Splašková voda z domácností, podnikateľských prevádzok a zariadení občianskej vybavenosti bola likvidovaná rôznymi spôsobmi (septiky, žumpy, trativody).

Projekt bol realizovaný v dvoch aktivitách. V prvej aktivite bola vybudovaná kanalizácia obce Lendak, ktorá je členená podľa stavebných objektov: SO 01 Kanalizácia, SO 02 Premostenia – kanalizácie, SO 03 Čerpacie stanice, PS 04 – Čerpacie stanice ČSS 1-4, PJ 01 – NN rozvody pre ČSS 1 až 4, SO 04 – Prípojky kanalizácie. V druhej aktivite bola vybudovaná ČOV pre obec Lendak – II. etapa, ktorá pozostáva zo stavebných objektov: SO 01 – Združený objekt biologického čistenia, SO 02 – Prevádzková budova, SO 03 – Potrubné prepojenia, SO 04 – Oplotenie ČOV, SO 05 – Terénne a sadové úpravy.

Realizáciou projektu sa vybuďovala stoková sieť o dĺžke 15,813 km a zrealizovala sa II. etapa výstavby čistiarny odpadových vôd. Stoková sieť pozostáva zo splaškovej gravitačnej kanalizácie a čerpacích staníc s výtláčnym potrubím. Splašková kanalizácia gravitačne odvádza splaškové komunálne vody do ČOV. Vybúďovaním stokovej siete sa vytvorili podmienky na odstránenie prenikania znečistených splaškových vôd do podzemných vôd z netesných žump, septikov a tzv. trativodov.



Realizácia výstavby kanalizácie



Realizácia výstavby kanalizácie



Realizácia výstavby ČOV



Dobudovaná ČOV

Vyjadrenie prijímateľa:

Pridanou hodnotou projektu je podstatné skvalitnenie životného prostredia, nakoľko sa zlepší kvalita podzemnej vody ako aj vody v miestnych potokoch. Realizáciou projektu sa prispelo k zabráneniu kontaminácie poľnohospodárskej pôdy. Prínosom projektu je aj zvýšenie konkurencieschopnosti obce a regiónu prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry.

Názov projektu: ČOV a kanalizácia obce Stakčín – VI. a VII. etapa

Názov žiadateľa: Obec Stakčín

Trvanie projektu: 12/2007 – 12/2011

Celkové náklady projektu: 2 131 905,65 €

Poskytnutý finančný príspevok: 2 025 310,37 €

Stručný popis projektu:

Hlavným cieľom projektu bolo vybudovanie VI. a VII. etapy kanalizácie. Obec Stakčín mala pred realizáciou projektu vybudovaných päť etáp kanalizácie. Celková dĺžka kanalizácie bola 7161 m, počet prípojk bol 556. V roku 1992 bola vybudovaná ČOV, ktorá pri súčasných technických podmienkach kapacitne postačuje pre 2410 EO. Všetkých päť etáp bolo napojených na ČOV. Súbežne so splaškovou kanalizáciou bola vybudovaná aj dažďová kanalizácia.

Za účelom realizácie projektu bola vypracovaná projektová dokumentácia VI. a VII. etapy spolu s položkovitým rozpočtom a výkazom výmer. Dodávateľ bol vybraný na základe úspešne vykonaného verejného obstarávania. Organizačnú a technickú stránku VI. a VII. etapy kanalizácie zabezpečoval odborný personál v spolupráci s riadiacim orgánom. Prevádzku dobudovanej stokovej siete zabezpečuje prevádzkovateľ pôvodnej stokovej siete.

V rámci projektu bola vybudovaná stoková sieť v VI. etape v dĺžke 2 864 m a v VII. etape v dĺžke 2 726,3 m a vyústenie odbočiek pre 231 domových prípojk. Celková dĺžka vybudovanej stokovej siete v obci Stakčín je 6 036,3 m. V VII. etape boli vybudované 2 čerpacie stanice ČS1 a ČS3, ktoré slúžia na prečerpávanie splaškov zo zberačov E a EI.

Vyjadrenie prijímateľa:

Realizáciou VI. a VII. etapy kanalizácie sa dosiahlo odkanalizovanie obce na viac ako 90 %. Prínosom dobudovanej kanalizácie je skvalitnenie podmienok životného prostredia obyvateľov obce a podnikateľských subjektov v obci.



Pohľad na kanalizačné potrubie a šachtu



Prečerpávacia stanica odpadových vôd



Ukončenie výstavby časti stokovej siete

Názov projektu: Žblnkajúci Inovský potok

Názov žiadateľa: Obec Inovce

Trvanie projektu: 07/2008 – 04/2011

Celkové náklady projektu: 665 431,60 €

Poskytnutý finančný príspevok: 632 160,02 €

Stručný popis projektu:

Obec Inovce leží v eróznej kotline Inovského potoka – prítoku Strešnej pri štátnej hranici s Ukrajinou. Hlavným cieľom projektu je výrazne znížiť škody spôsobené povodňami realizáciou preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami. Realizáciou projektu sa zamedzí devastácií príľahých domov, záhrad a poľnohospodárskej pôdy a cestnej komunikácie v prípade povodní.

Regulácia Inovského potoka bola zabezpečená opevnením drôtokamennou konštrukciou stavebného výrobku GABION A - Systém, z ktorej bol vybudovaný oporný múr,



Stabilizované koryto Inovského potoka

brehová päťka a matrace. Gabionová drôtokamenná konštrukcia sa skladá zo sietí, spojovacích špirál a dištančných spôn. Ako výplň konštrukcie sa použil kameň, ktorý zabezpečí odolnosť konštrukcie voči poveternostným vplyvom. Trasa upraveného potoka vedie po celej dĺžke v trase pôvodného koryta. Trasu tvoria smerové oblúky s polomermi od 3 do 50 m a priamymi úsekmi. Na zmiernenie existujúceho sklonu 7,78 % a stabilizáciu toku sú vybudované stupne, ktoré zabránia rýchlemu ničivému prúdu vody.

Výsledkom projektu je vybudovanie opatrenia na zabezpečenie ochrany pred povodňami. Plocha územia so zabezpečenou protipovodňovou ochranou je 10,596 km².



Spevnenie brehov potoka



Premostenie Inovského potoka

Vyjadrenie prijímateľa:

Po úspešnej realizácii projektu bolo koryto potoka opevnené drôtokamennou konštrukciou a na jeho dne boli vybudované brzdiace stupne, ktoré spomalia tok privalovej vody. Týmto opatreniami sa zamedzí vylievaniu potoka na pozemky obyvateľov obce, poškodzovaniu ich majetku, odplavovaniu úrodnej časti pôdy a obmedzí sa podmývanie obecnej komunikácie.

Názov projektu: Úprava Hlbokého potoka v obci Brestov

Názov žiadateľa: Obec Brestov

Trvanie projektu: 02/2007 – 11/2012

Celkové náklady projektu: 712 277,88 €

Poskytnutý finančný príspevok: 676 663,99 €

Stručný popis projektu:

Hlavným cieľom projektu bolo výrazne znížiť škody spôsobené povodňami realizáciou preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami.

Stavba sa nachádza v zastavanom území obce Brestov, v trase jestvujúceho neupraveného Hlbokého potoka, ktorý bol v zlom technickom stave. Prietokový profil bol neustálym vymývaním dna a zosuvmi deformovaný. Prietoková kapacita neupraveného koryta bola cca $15,81 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, čo zodpovedá prietoku Q10r. Takýto stupeň ochrany zastavaného intravilánu obce Brestov bol nedostatočný, dôsledkom čoho sa potok každý rok vybrežoval a zaplavoval priľahlé územia. Existujúci most a lávka nevyhovovali prietoku Q100r, preto boli tieto objekty asanované.

V rámci stavebných prác bola uskutočnená úprava Hlbokého potoka, zrealizovaný most a lávka cez Hlboký potok. Práce na úprave koryta boli realizované po krátkych úsekoch 20 až 50 m za stáleho prietoku vody. Počas upevnenia dna bola voda cez úsek prevedená potrubím a potrebným čerpaním vody zo stavebných jám. Úprava bola realizovaná kameňom zaliatym do monolitického betónu s vyšpárovaním škár cementovou maltou.

Predmetom projektu bolo zrealizovanie 6 ks kamenných obojstranných schodísk a 7 ks zosilňovacích prahov. Na základe vyhodnotenia vymieľacích rýchlostí sa zrealizovalo aj súvislé opevnenie dna a svahov potoka. Celková dĺžka úpravy potoka je 252 m.

Po realizácii týchto úprav je minimalizované riziko vybreženia Hlbokého potoka ako aj riziko zaplavenia priľahlých domov.



Pôvodný stav Hlbokého potoka v obci Brestov



Spevnené brehy

Vyjadrenie prijímateľa:

Realizáciou projektu došlo k naplneniu protipovodňovej ochrany pri prítalových dažďoch, skvalitnenie územia a celého životného prostredia. Úpravou koryta potoka sa zabezpečila jeho stabilita a zabránilo sa ďalším zosuvom a vymývaniu dna.



Premostenie upraveného Hlbokého potoka



Upravené koryto Hlbokého potoka

Názov projektu: Zníženie emisií znečisťujúcich látok zmenou palivovej základne ZŠ a MŠ

Názov žiadateľa: Obec Nižné Ružbachy

Trvanie projektu: 07/2008 – 12/2009

Celkové náklady projektu: 38 159,78 €

Poskytnutý finančný príspevok: 36 251,79 €



Technologické zariadenie kotolne



Kotle na plyn

Stručný popis projektu:

Objekt základnej a materskej školy (ZŠ a MŠ) bol vykurovaný kotlom na tuhé palivo (drevo a uhlie). Vykurovací systém budovy vrátane systému rozvodov a radiátorov bol v havarijnom stave. Kotel svojou výkonnosťou nepostačoval na vykurovanie budovy ZŠ a MŠ a predovšetkým spaľovaním tuhého paliva dochádzalo k znečisťovaniu ovzdušia únikom emisií a tiež k neefektívnemu vykurovaniu objektov. Náklady na vykurovanie objektu ZŠ a MŠ nezodpovedali finančným možnostiam školy a obce.

Hlavným cieľom projektu bolo prispieť k znižovaniu emisií znečisťujúcich látok a súčasne prispieť k zvýšeniu efektívnosti vykurovania prostredníctvom výkonnejších plynových kotlov.

Realizáciou projektu sa znížili emisie znečisťujúcich látok v priemere až o 89,19 %. Z dôvodu

inštalácie 3 kotlov na plyn (3 x 45 kW) a možnosti pružnej regulácie teploty došlo k úspore nákladov.

Vyjadrenie prijímateľa:

Na realizáciu projektu plynofikácie ZŠ s MŠ bolo predovšetkým potrebné zabezpečiť prívod plynu do budovy školy prostredníctvom domového plynovodu. Zmena vykurovacieho systému objektu ZŠ a MŠ zabezpečila efektívnejšie vykurovanie objektu prostredníctvom plynovej kotolne a lepšie teplotné podmienky pre vyučovací a výchovný proces. Najvýznamnejším prínosom realizácie projektu je zlepšenie kvality ovzdušia znížením emisií znečisťujúcich látok až o 89,19 %, čím sa podstatne zvýšila kvalita života v obci.



Obehové čerpadlá



Elektronická úprava tvrdej vody

Názov projektu: Inštalácia slnečných kolektorov a zateplenie budovy DD a DSS v Barci

Názov žiadateľa: VIA LUX – Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov, Košice – Barca

Trvanie projektu: 04/2009 – 12/2009

Celkové náklady projektu: 1 090 490,02 €

Poskytnutý finančný príspevok: 1 035 965,52 €

Stručný popis projektu:

Hlavným cieľom projektu bola inštalácia slnečných kolektorov a zateplenie budov domova dôchodcov a domu sociálnych služieb (DD a DSS) v Barci. Ide o zariadenie s celoročným pobytom s kapacitou 320 obyvateľov.

V prvej etape projektu došlo k výmene starých drevených okien za okná plastové. V druhej etape projektu



Práce počas realizácie projektu

došlo k zníženiu energetickej náročnosti budov, prostredníctvom zateplenia obvodového pláštia všetkých objektov a zateplenia strechy. Poslednou treťou etapou bola inštalácia slnečných kolektorov - 40 kusov, podporných konštrukcií, potrubných rozvodov, expanznej nádoby, výmenníka tepla, zásobníka TÚV, poistnej zostavy a radiaceho systému. Doohrev TÚV pozostával z plynového kondenzačného kotla, výmenníka, zásobníka, poistnej zostavy a radiaceho systému.

Realizácia projektu bola potrebná z environmentálnych dôvodov – zníženie emisií skleníkových plynov, z ekonomických dôvodov – DD a DSS vynakladali ročne výraznú časť rozpočtu na vykurovanie a prípravu teplej vody a ďalej zo zdravotných a sociálnych dôvodov – nedostatočná tepelná izolácia predstavovala pre klientov zariadenia zníženie komfortu a riziko pre ich zdravie.



Pohľad na budovu DD a DSS Barca po realizácii projektu



Umiestnenie solárnych kolektorov na budove domova dôchodcov

Vyjadrenie prijímateľa:

Projekt inštalácie slnečných kolektorov a zníženia energetickej náročnosti budovy DD a DSS Košiciach – Barci sa realizoval v troch etapách. Vďaka realizácii projektu sa výrazne znížili emisie skleníkových plynov a tiež sa znížili náklady za zemný plyn.



Pohľad na solárne panely

Názov projektu: Dobudovanie separovaného zberu odpadov v Spišskej Belej

Názov žiadateľa: Mesto Spišská Belá

Trvanie projektu: 01/2009 - 08/2010

Celkové náklady projektu: 408 615,49 €

Poskytnutý finančný príspevok: 388 184,71 €

Stručný popis projektu:

Mesto Spišská Belá zabezpečuje zber, prepravu a zneškodňovanie komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na území mesta prostredníctvom obchodnej spoločnosti v 100 % vlastníctve mesta Spišská Belá – Mestský podnik Spišská Belá, s. r. o.

V rámci projektu bolo vybudovaných 24 nových zberných miest – upravená betónová plocha s kovovým prístreškom pre 96 kontajnerov na papier, plast, sklo, kovy. Bol obstaraný a zakúpený špeciálny nákladný automobil na zber a odvoz komunálnych odpadov spĺňajúci normu EURO 4, vrátane veľkoobjemovej nadstavby s lineárnym lisovaním, násypnou vaňou a univerzálnym zadným čelom vyhovujúcim EN840, univerzálny kolesový traktor, čelný nakladač pre traktory, štiepkovač drevnej hmoty, traktorový nosič kontajnerov vrátane kontajnera. Bolo zakúpených 12 vaňových kovových otvorených kontajnerov s objemom 7 m³ a 2 mobilné eko – sklady, s roštovou podlahou a záchytnou vaňou. Súčasťou projektu boli aj aktivity zamerané na zvyšovanie osvetu a propagácie v oblasti separovaného zberu komunálnych odpadov.



Informačná tabuľa na kovovom prístrešku zberného miesta



Mobilný kovový ekosklad



Špeciálne nákladné vozidlo na zber a odvoz odpadu

Vyjadrenie prijímateľa:

Prínosom projektu bolo nielen rozšírenie zberných hniezd v rámci celého mesta, nákup techniky, ktorej prevádzkovanie je spojené so systémom separovaného zberu, ale hlavne zvýšenie a posilnenie ekologického povedomia obyvateľov mesta Spišská Belá.



Vaňové kovové kontajnery

Názov projektu: Zhodnocovanie dekontaminovaných zemín pridaním BRO v bioreaktorovom tuneli

Názov žiadateľa: Ekoservis, s.r.o., Humenné

Trvanie projektu: 06/2008 – 06/2010

Celkové náklady projektu: 701 474, 27 €

Poskytnutý finančný príspevok: 491 031, 99 €

Stručný popis projektu:

Hlavným cieľom projektu bola rekonštrukcia dekontaminačného strediska, intenzifikácia procesu dekontaminácie odpadov znečistených ropnými látkami osadením technologickú linky a následné zhodnocovanie dekontaminovaných substrátov v bioreaktorovom tuneli pomocou metódy kompostovania. Použitím technológie bioreaktorového tunela sa v jednom procese vykonáva dekontaminácia a zároveň sa vytvára kompostový substrát vhodný aj na pestovateľské účely. Ďalším cieľom projektu bolo znižovanie množstva zásypových zemín používaných na skládke komunálneho odpadu.

Metóda bude aplikovaná na:

- zeminu obsahujúcu nebezpečné ropné látky,
- kaly z obrábania obsahujúce nebezpečné ropné látky,
- výkopovú zeminu obsahujúcu nebezpečné ropné látky,
- zeminu a substrát železničného zvršku,
- tuhé biologicky rozložiteľné odpady (BRO),
- potravinárske BRO vrátane odpadov z mäsa a rýb



Bioreaktorový tunel

Výsledkom projektu je vybudovanie nových zariadení na úpravu nebezpečných odpadov. Dopadový indikátor 4 000 ton upravených nebezpečných odpadov, u ktorých došlo k zníženiu ich nebezpečných vlastností a 3 000 ton zhodnotených biologicky rozložiteľných odpadov za rok.

Vyjadrenie prijímateľa:

Realizovaním projektu sa vytvorili podmienky pre odstránenie nežiaduceho spôsobu nakladania s kontaminovaným odpadom.



Nákladné vozidlo



Traktor s radlicou



Zakúpené vozidlá pre potreby projektu

Názov projektu: Uzatvorenie a rekultivácia skládky nie nebezpečného odpadu – Lastomír

Názov žiadateľa: Mesto Michalovce

Trvanie projektu: 09/2008 – 06/2010

Celkové náklady projektu: 2 150 905,07 €

Poskytnutý finančný príspevok: 1 917 011,04 €

Stručný popis projektu:

Skládka odpadov v obci Lastomír bola uvedená do prevádzky v roku 1992, v rokoch 1993 – 1995 bola prevádzkovaná podľa osobitných podmienok, v roku 1995 bolo prevádzkovanie skládky zrušené rozhodnutím orgánu štátnej správy. Úložná plocha skládky bola do 42 000 m². Ročne bolo na skládke zneškodnených 20 000 ton odpadu. V rámci realizácie projektu došlo k uzavretiu a rekultivácii skládky, boli vybudované odvodňovacie rigoly a odplyňovací systém skládky.

Po ukončení realizácie projektu a kolaudácii stavby je skládka monitorovaná systémom, ktorý bude sledovať vplyv skládky na podzemné vody, ovzdušie a pôdu, kontrolovať unikajúce vody a plyny zo skládky, vizuálne sledovať sadanie skládky, udržiavať zeleň na zrekultivovanej ploche vrátane areálu skládky po dobu 30 rokov od uzavretia skládky. Týmto opatreniami je zabezpečená eliminácia negatívneho vplyvu skládky odpadov na kvalitu životného prostredia ako i zdravie ľudí.

Vyjadrenie prijímateľa:

Zrekultivovaná skládka prispela k ochrane životného prostredia a k zlepšeniu estetického vzhľadu prostredia skládky nachádzajúceho sa v blízkosti obytnej zóny.



Navezená rekultivačná vrstva zeminy



Budovanie odvodňovacieho rigolu



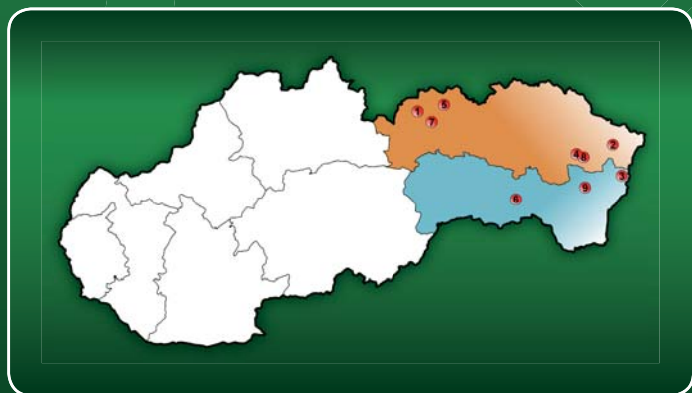
Povrch telesa skládky po rekultivácii



Pohľad na zreklamovanú skládku TKO a plynové odvetrávače

LOKALIZÁCIA ÚSPEŠNÝCH PROJEKTOV VÝCHODNÉHO SLOVENSKA FINANCOVANÝCH V RÁMCI OP ŽP V PROGRAMOVOM OBDOBÍ 2007-2013

1. SPLAŠKOVÁ KANALIZÁCIA A II. ETAPA ČOV OBCE LENDAK
2. ČOV A KANALIZÁCIA OBCE STAKČÍN - VI. A VII. ETAPA
3. ŽBLNKAJÚCI INOVSKÝ POTOK
4. ÚPRAVA HLBOKÉHO POTOKA V OBCI BRESTOV
5. ZNÍŽENIE EMISÍ ZNEČISŤUJÚCICH LÁTKO ZMENOU
PALIVOVEJ ZÁKLADNE ZŠ A MŠ
6. INŠTALÁCIA SLNEČNÝCH KOLEKTOROV
A ZATEPLENIE BUDOVY DD A DSS V BARCI
7. DOBUDOVANIE A ZEFEKTÍVNIENIE SYSTÉMU SEPAROVANÉHO
ZBERU ODPADOV V MESTE SPIŠSKÁ BELÁ
8. ZHODNOCOVANIE DEKONTAMINOVANÝCH ZEMÍN PRIDANÍM BRO
V BIOREAKTOROVOM TUNELI
9. UZATVORENIE A REKULTIVÁCIA SKLÁDKY NIE NEBEZPEČNÉHO
ODPADU – LASTOMÍR



**ÚSPEŠNE ZREALIZOVANÉ PROJEKTY
Z OPERAČNÉHO PROGRAMU ŽIVOTNÉ PROSTREDIE NA VÝCHODNOM SLOVENSKU**

2013 | Vydala: Slovenská agentúra životného prostredia, Banská Bystrica

Foto: archív prijímateľov a SAŽP | **Grafická úprava a tlač:** DOLIS s.r.o., Bratislava